

شهود از منظر افلاطون و فلوپین

محمد عنبرسوز*

جهانگیر مسعودی**

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۳/۲۳ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۷/۱۵

DOI: 10.22096/ek.2019.91820.1099

چکیده

افلاطون و فلوپین، به عنوان دو تن از تأثیرگذارترین فیلسوفان دوره کلاسیک، توجه ویژه‌ای به شهود داشته‌اند. تفاوت‌هایی که این دو در مباحث فلسفی مختلف دارند، موجب می‌شود که نگاه واحدشان به شهود را مورد تردید قرار دهیم. چالش جدی جستار پیش رو این است که شهود در نظر هر یک از این دو فیلسوف به چه معناست، با چه روشی حاصل می‌شود، چه ویژگی‌هایی دارد و به کدام امور تعلق می‌گیرد؟ پاسخ این پرسش که در پایان روشن خواهد شد، این است که شهود برای هر دوی ایشان آگاهی بی‌واسطه‌ای است که برای عقل انسان رخ می‌دهد؛ درحالی که هم افلاطون و هم فلوپین فعالیت‌هایی را برای حصول شهود عقلانی به سالکان توصیه می‌کنند که بیشتر بر دو نوع فعالیت‌های ممارستی عقلی و فعالیت‌های مربوط به تزکیه نفس هستند. همچنین در پایان به این نتیجه رهنمون خواهیم شد که به رغم تفاوت‌های چشمگیر این دو فیلسوف در مشی فلسفی و شیوه بیان مطالب، مراد هر دوی ایشان از شهود، امری واحد است که با رعایت دو جنبه‌ی نظری و عملی حاصل می‌شود.

* دانشجوی دکتری فلسفه، دانشگاه تبریز، آذربایجان شرقی، ایران. «نویسنده مسئول»

Email: mohammad_anbarsouz@yahoo.com

Email: masoudi-g@ferdowsi.um.ac.ir

** دانشیار گروه فلسفه، دانشگاه فردوسی مشهد، خراسان رضوی، ایران.



واژگان کلیدی: شهود؛ نظر؛ عمل؛ دیالکتیک.



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی